FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 15. JULI 1982 [1]

Høje Domstol.

Sagsøgeren i den sag, vi i dag skal behandle, indtrådte efter deltagelse i en udvælgelsesprøve i 1974 som midlertidigt ansat i Kontrolkommissionens tjeneste med indplacering i lønklasse A 7/2. Ved beslutning af 16. december 1976 blev han med virkning fra 1. oktober 1976 og for et tidsrum af 9 måneder — uden at der skete ændring i hans indplacering — udnævnt til tjenestemand på prøve. Hans udnævnelse til fastansat tjenestemand i lønklasse A 7 skete ved beslutning af 14. juni 1977 og med virkning fra 1. juli 1977.

Revisionsretten, der skabtes som en nydannelse i medfør af traktat af 22. juli 1975 og som trådte i Kontrolkommissionens sted, opslog i 1978 fem stillinger i stillingsgruppe A 7/A 6, der i medfør af artikel 29, stk. 1, litra c), i tjenestemandsvedtægten skulle besættes ved overflyttelse af tjenestemænd fra andre institutioner. Da sagsøgeren havde ansøgt herom, traf Revisionsretten ved beslutning af 18. april 1978 beslutning om hans overflyttelse til denne institution med virkning fra den 1. maj 1978 og med indplacering i lønklasse A 7/3. Med virkning fra den 1. maj 1979 blev sagsøgeren forfremmet til A 6/1, idet det blev bestemt, at hans anciennitet inden for det første trin i lønklasse A 6 havde virkning fra den 1. juli 1977.

På dette tidspunkt udvidede Revisionsretten tillige sit personale ved ansættelse af tjenestemænd og øvrige ansatte, der endnu ikke havde været i Fællesskabernes tjeneste. Fra den 21. februar 1980 gjaldt der for disses indplacering en beslutning, truffet af Revisionsretten, der åbenbart siden er blevet ændret to gange, vedrørende kriterierne for personalets indplacering og udnævnelse. Ifølge denne kan der ske indplacering i en anden lønklasse end den sidste i en kategoris laveste stillingsgruppe, såfremt der efter beståelsen af de eksaminer, der kræves til stillingsgruppen, foreligger et vist minimum af faglig erfaringer — der til A 6 andrager omkring 4 år — idet der ved faglige erfaringer i større omfang kan tillægges yderligere løntrin ifølge en tabel, der er vedføjet beslutningen.

Det er sagsøgerens opfattelse, at dette i praksis har medført, at tjenestemænd og øvrige ansatte, der er indplaceret i medfør af denne beslutning, har opnået en væsentligt bedre stilling end de tjenestemænd, der er blevet overflyttet fra andre institutioner til Revisionsretten. Han indgav derfor den 12. maj 1980 en ansøgning til ansættelsesmyndigheden i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 1. Han henviste i ansøgningen til, at ansatte, der var trådt i Revisionsrettens tjeneste med en faglig erfaring, der var ti år mindre end hans egen, var blevet indplaceret i lønklasse A 6/1 eller A 6/2, altså i den samme lønklasse (A 6/2), som han i mellemtiden var nået op i; han ansøgte om, at det måtte blive undersøgt, hvorvidt denne anomali kunne rettes.

Denne ansøgning blev ikke imødekommet. I en note fra Revisionsrettens formand af den 25. juli 1980 blev det

1 — Oversat fra tysk.

bestridt, at der forelå noget unormalt med hensyn til sagsøgerens indplacering. Ganske vist havde Revisionsretten for sit nye personale fastlagt sine egne indplaceringskriterier, der hvilede på faglig erfaring; i sagsøgerens tilfælde havde Revisionsretten imidlertid ved forfremmelse været bundet af tjenestemandsvedtægtens artikel 46, hvilket havde medført, at man havde måttet gå ud fra en allerede fastlagt indplacering, og altså på ingen måde kunne udøve et skøn.

I begyndelsen af 1980 fik sagsøgeren ved gennemsyn af sine akter kendskab til et notat, der var affattet af det medlem af Revisionsretten, der var ansvarlig for personale og administration. Notatet var udarbejdet i anledning af sagsøgerens ansøgning og stilet til Revisionsrettens formand. I dette notat, som sagsøgeren har fået en afskrift af — i mellemtiden er det blevet fjernet fra hans akter — påvises det bl.a., at de indplaceringskriterier, der er fastlagt af Revisionsretten, indebærer en begunstigelse af tjenestemænd og øvrige ansatte, der er trådt i Revisionsrettens tjeneste uden først at have været andetsteds i Fællesskabernes tjeneste, i forhold til tjenestemænd, som tjenestemandsvedtægtens artikel 46 havde fundet anvendelse på. Dette udvikles i enkeltheder for stillingsgruppe A 5/A 4 og — på notatets side 3 — for lønklasse A 6.

Derpå indbragte sagsøgeren den 15. september 1980 i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage for ansættelsesmyndigheden. Han henviste til det nævnte notat, hvoraf det fremgik, at han — trods sin alder og anciennitet — blandt samtlige A 6-tjenestemænd og øvrige ansatte, var den, der var dårligst indplaceret, idet endog en trediveårig tjenestemand på prøve blev aflønnet efter A 6/4. Han anførte, at en sådan praksis, hvorefter kontraktsansatte ved udnævnelsen til tjenestemand havde fået en bedre indplacering end tjenestemænd, der var blevet forfremmet i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 46, indebar en tilsidesættelse af tjenestemandsvedtægtens artikel 5, stk. 3; sagsøgerens indplacering burde derfor korrigeres således, at den svarer til indplaceringen af kolleger, der har samme alder og faglig erfaring som han.

Heller ikke dette skridt fik et gunstigt udfald for sagsøgeren. I en note fra Revisionsrettens formand af 13. november 1980 anførtes, at han i året 1974 havde accepteret en bestemt indplacering, hvorfor det ikke længere var muligt at korrigere denne indplacering; hans klage kunne derfor ikke behandles. Om en overtrædelse af artikel 5, stk. 3, i tjenestemandsvedtægten kunne der ikke være tale. Sagsøgeren havde haft rigelig lejlighed til deltagelse i udvælgelsesprøver, der angik både besættelse af stillinger i stillingsgruppe A 5/A 4 og besættelsen af stillinger i A 3. Endelig var det notat, som sagsøgeren havde henvist til, kun en foreløbig stillingtagen og kunne derfor ikke forpligte ansættelsesmyndigheden.

Derpå anlagde sagsøgeren den 14. januar 1981 sag for Domstolen og nedlagde følgende påstande:

— Det statueres, at de indplaceringskriterier, der anvendes af Revisionsretten, hviler på forskelsbehandling og ulighed, idet senere ansatte indplaceres højere end ansatte, der allerede var i Fællesskabernes tjeneste.

— Revisionsretten tilpligtes med virkning fra sagens anlæg at tilsikre

sagsøgeren en indplacering, der mindst kan sammenlignes med den, som de af hans kolleger har, der er på omtrent samme alder, har den samme universitetsuddannelse og de samme faglige erfaringer.

— Afgørelsen af 13. november 1980 annulleres.

— Revisionsretten kendes erstatningspligtig for udvist tjenstlig fejl, hvis skade kan anslås til 1 080 000 BFR med rente 6 % fra sagens anlæg til betaling sker.

Herefter har Revisionsretten — idet den mener, at sagen af forskellige grunde må afvises — fremsat begæring i medfør af procesreglementets artikel 91; imidlertid blev denne ved kendelse af 19. maj henskudt til afgørelse ved den endelige dom. Det er i øvrigt Revisionsrettens opfattelse, at den under alle omstændigheder må frifindes.

Jeg tager følgende stilling til denne sag.

I — Formaliteten

Revisionsretten har i flere henseender ytret tvivl om, hvorvidt søgsmålet eller de enkelte påstande kan antages til realitetsbehandling.

— Det er først og fremmest Revisionsrettens opfattelse, at sagen er *for sent* anlagt. Sagen drejer sig for sagsøgeren først og fremmest om retmæssigheden af hans indplacering. De afgørende beslutninger herom er imidlertid truffet tidligere, nemlig ved Kontrolkommissionens udnævnelse af ham, ved hans overflyttelse til Revisionsretten og endelig ved hans forfremmelse til lønklasse A 6. Sagsøgeren havde altså burdet reagere på disse beslutninger, og da dette ikke er sket, kan han ikke nu vende tilbage til problemer i forbindelse hermed.

— I det omfang, hvor sagsøgeren henviser til Revisionsrettens indplacering af nyansatte og øvrige ansatte, drejer det sig herved ikke om akter, der indeholder et klagepunkt imod sagsøgeren.

— Med hensyn til sagsøgerens påstand om annullation af den beslutning, der blev truffet på grundlag af hans klage, er det i øvrigt åbenbart, at denne ikke har karakter af en akt, der indeholder et klagepunkt imod ham og derfor kan anfægtes, men kun kan anses som en bekræftelse af en tidligere truffet beslutning.

— Det er endelig Revisionsrettens opfattelse, at søgsmålet savner en gyldig genstand, fordi sagsøgeren ikke har angivet nogen foranstaltning, der indeholder et klagepunkt imod ham; i det mindste er sagens genstand kun meget vagt angivet.

Det er imidlertid min opfattelse, at alle disse betænkeligheder ikke i sidste instans kan begrunde, at sagen eller dens enkelte påstande afvises.

1. Sagsøgeren har således ikke gjort gældende, at de tidligere trufne beslutninger vedrørende hans indplacering har været fejlagtige og derfor skal korrigeres, hvilket naturligvis ikke længere ville være muligt. Snarere mener han, at der efter at Revisionsretten i foråret 1980 gennemførte en generel beslutning med indplaceringskriterier for personale, der indtrådte som nyansatte i tjenesten, og omsatte denne i praksis ved enkeltbeslutninger, var anledning til på ny at overveje sagsøgerens indplacering og med *virkning for fremtiden* at tilpasse den til disse nye kriterier for at undgå forskelsbehandling. Det er alene dette, som han har begæret med sin ansøgning af 12. maj 1980; han har herved kunnet støtte sig på nye omstændigheder, og derfor mener han, at den beslutning, hvorved ansøgningen afvistes, nu må kunne efterprøves retligt.

Efter min opfattelse kan der næppe indvendes noget herimod. Det kan således ikke antages, at en gang trufne indplaceringsbeslutninger nødvendigvis må gælde ud i al fremtid, dersom disse ikke rettidigt anfægtes. Snarere et det principielt muligt, at der ved ændringer i væsentlige omstændigheder kan kræves en ændring i det mindste for fremtiden, således som det formentlig er blevet anerkendt ved dommen i sag 28/72 [1]. Dersom ansættelsesmyndigheden i et sådant tilfælde opretholder den tidligere trufne beslutning, så foreligger der i virkeligheden en ny beslutning, der kan anfægtes, og ikke blot en bekræftelse af den tidligere beslutning, der er truffet på grundlag af en anden retsstilling. I den foreliggende sag kan sagsøgeren utvivlsomt henvise til, at der foreligger nye omstændigheder. Under behandlingen af formaliteten skal det dog ikke afgøres, hvorvidt der heraf rent faktisk følger en pligt for ansættelsesmyndigheden til at foretage en justering af hans indplacering; tværtimod er relevante anbringender herom tilstrækkeligt, og disse må vel siges at foreligge. Sagsøgeren har også reageret omgående på de nye omstændigheder, endog — efter at beslutningen af februar 1980 trådte i kraft — inden for klagefristen, skønt der ikke stilles krav herom ved indgivelse af en *ansøgning*. Da der inden udløbet af tremånedersfristen i artikel 90, nemlig den 25. juli 1980, tilgik sagsøgeren meddelelse om afslag på hans ansøgning, indgav han videre den 15. september 1980 klage, altså rettidigt inden for tremånedersfristen, og da denne blev afvist, hvilket skete den 13. november 1980, altså inden udløbet af firemånedersfristen, anlagde han sag for Domstolen inden udløbet af søgsmålsfristen på tre måneder.

Under disse omstændigheder kan der derfor bestemt ikke være tale om, at sagen for Domstolen er blevet anlagt for sent.

2. Herefter er det ligeledes klart, at Revisionsrettens anbringende om, at beslutningerne om indplacering af nyansat personale er akter, der ikke indeholder et klagepunkt mod sagsøgeren, ikke vedrører sagen. Sagsøgeren anfægter jo slet ikke disse beslutninger som retsstridige; snarere lægger han deres retmæssighed til grund og påberåber sig dem til støtte for sit synspunkt om, at en tilpasning af hans indplacering i overensstemmelse hermed er nødvendig i ligebehandlingens interesse.

3. Når Revisionsretten vedrørende sagsøgerens påstand om annullation af beslutningen vedrørende hans klage har gjort gældende, at denne blot var en *bekræftende* akt — afvisning af hans ansøgning af maj 1980 — og som sådan ikke kan anfægtes, så kan man principielt ikke rejse indvendinger. Foruden til den hidtidige retspraksis — dom i sagerne 33 og 75/79 [2] — kan der tillige henvises til opbygningen af tjenestemandsvedtægtens artikel 90 og 91 som et hele, hvorefter et søgsmål skal angå et *klagepunkt*; imidlertid kan kun en udtrykkelig beslutning eller undladelsen af at træffe en beslutning anses som et sådant klagepunkt, der bestrides gennem klagen, derimod ikke beslutningen vedrørende klagen. Det forekommer heller ikke overbevisende, når sagsøgeren gør gældende, at han i sin klage af 15. september 1980 påberåbte sig det notat, der i mellemtiden var

1 — Dom af 12. 7. 1973 i sag 28/72 — Leandro Tontodonati mod Kommissionen — Sml. 1973, s. 779.

2 — Dom af 28. 5. 1980 i de forenede sager 33 og 75/79 — Richard Kuhner mod Kommissionen — Sml. 1980, s. 1677.

blevet udfærdiget af et medlem af Revisionsretten, vedrørende den omhandlede problematik, og de indplaceringsbeslutninger, der var blevet truffet i mellemtiden, men først var blevet offentliggjort i maj 1980, idet dette ikke havde været muligt i ansøgningen af 12. maj 1980. Disse kendsgerninger var nemlig under alle omstændigheder ansættelsesmyndigheden bekendt allerede ved afvisningen af sagsøgerens ansøgning og derfor ikke nye, da der blev truffet beslutning vedrørende klagen.

Ved afgørelsen af, om sagen skal afvises, kan jeg dog alligevel ikke anerkende Revisionsrettens anbringende. Det er således på grundlag af stævningen i dens helhed og efter de øvrige påstande uden vanskelighed muligt at udlede sagsøgerens egentlige klage: nægtelsen af at ændre hans indplacering. Jeg ville derfor ikke finde det rigtigt ganske enkelt af afvise den påstand, der her er tale om; snarere må den i denne henseende *omfortolkes* således, at den i virkeligheden angår annullation af afvisningen af sagsøgerens ansøgning af maj 1980.

4. Endelig er der efter det anførte næppe heller på sin plads at rejse tvivl om, hvorvidt sagen kan antages til realitetsbehandling, fordi der skulle mangle en egentlig sagsgenstand, eller fordi denne angiveligt er for vagt angivet. Efter min opfattelse er det principielt ikke velanbragt at anlægge en alt for formalistisk betragtning på dette punkt — altså ved bedømmelsen af de krav, der opstilles i procesreglementets artikel 38, stk. 1, litra c). Med henvisningerne i stævningen til tidligerne akter gøres det således tilstrækkeligt tydeligt, at det for sagsøgeren drejer sig om at få fastslået, at Revisionsretten efter at haver fastlagt mere generøse indplaceringskriterier for personale, der er indtrådt i tjenesten uden først at have været ansat andetsteds i Fællesskabet, også er forpligtet til for fremtiden at behandle tjenestemænd, der er blevet overflyttet fra Fællesskabets øvrige institutioner, i overensstemmelse hermed.

II — Realiteten

Ved prøvelsen af realiteten skal det først undersøges, hvorvidt Revisionsrettens indplaceringspraksis i foråret 1980 kan siges at have været diskriminerende, og om det heraf nødvendigvis følger, at sagsøgeren — fra sagens anlæg — skal sikres en indplacering, der kan sammenlignes med indplaceringen af tjenestemænd og øvrige ansatte, der er indtrådt i tjenesten udefra. Dernæst skal det undersøgens, om der skal tillægges sagsøgeren erstatning for tjenstlig fejl.

1. Sagsøgeren har begrundet sit standpunkt gennem detaljerede oplysninger om, hvorledes hans nuværende indplacering er kommet i stand. Allerede i begyndelsen af hans karriere blev han nægtet en rimelig indplacering, fordi hans tidligere arbejdsgiver, Kontrolkommissionen, ikke anvendte Kommissionens beslutning af 6. juni 1973 om godskrivning af lønklasser. Desuden har Kontrolkommissionen i hans tilfælde — i modsætning til sin tidligere praksis — undladt at foretage en forfremmelse til lønklasse A 6 ved udnævnelsen til tjenestemand, idet man i 1977 besluttede at stille forfremmelser i bero, mens man ventede på oprettelsen af Revisionsretten. Man må altså derfor gå ud fra, at sagsøgeren allerede i årene fra 1974 til 1978 havde fået en for lav indplacering, der ikke svarede til hans opgaver ved Kontrolkommissionen.

Sagsøgeren anfører videre, at det på den anden side er almindeligt kendt, at nye

tjenestemænd ved Revisionsretten altid har fået en generøs indplacering. Dette blev ganske åbenbart med beslutningen af februar 1980 om fastlæggelse af indplaceringskriterier. Herved har nyt personale fået en fortrinsstilling, som de har beholdt ved fastansættelsen, der skete på grundlag af udvælgelsesprøver, der var ret tvivlsomme. Dette har ikke alene medført, at man har kunnet konstatere begunstigelser inden for sagsøgerens lønklase (A 6), men også, at ude fra kommende med lignende erfaringer og eksamensbeviser er blevet indplaceret i en højere lønklasse.

a) Ved gennemgangen af dette anbringende er det nødvendigt først at udsondre alle de omstændigheder, der efter min opfattelse ikke kan behandles i nærværende sag.

aa) Dette gælder med sikkerhed betragtningerne vedrørende *sagsøgerens karriereforløb hos den tidligere Kontrolkommission.* Det kan således ikke længere undersøges, hvorvidt alt dengang er forløbet forskriftsmæssigt, idet de pågældende retsakter og Kontrolkommissionens senere optræden ikke dengang blev anfægtet inden for de fastsatte frister. Vi må altså gå ud fra, at disse foranstaltninger var retmæssige og derfor kan Revisionsretten heller ikke være forpligtet til at tage hensyn til angivelige forsømmeligheder fra Kontrolkommissionens side vedrørende sagsøgerens karriere, rent bortset fra, at et sådant andragende senest skulle have været gjort gældende på det tidspunkt, hvor sagsøgeren blev overflyttet til Revisionsretten.

bb) Noget tilsvarende gælder videre med hensyn til den skjulte og åbenbare *kritik fra sagsøgerens side af gennemførelsen af udvælgelsesprøver ved Revisionsretten,* der skulle have gjort det forholdvis let for kontraktansatte at blive indplaceret i gunstige tjenestemandsstillinger. Bortset fra, at det egentlig ikke fremgår, hvilken betydning denne kritik skal have for sagsøgerens sag, må de lades ude af betragtning, allerede fordi de nævnte udvælgelsesprøver i sin tid ikke blev rettidigt anfægtet, hvorfor deres gennemførelse nu må anses om retmæssig.

cc) Endelig må det med hensyn til det forhold, at sagsøgeren sammenligner sin indplacering med indplaceringen af tjenestemænd og øvrige ansatte i *højere lønklasser,* og den slutning, der drages på grundlag heraf, at hans eksamensbeviser og erfaringer indicerede en indplacering i A 5/A 4 eller endog i A 3, fastholdes, at det næppe kan tilstedes sagsøgeren at tilstræbe et sådant udfald af nærværende sag.

Der blev organiseret en række udvælgelsesprøver til besættelse af de stillinger, som sagsøgeren har henvist til; sagsøgeren har også deltaget i nogle af disse. I lighed med andre interesserede havde sagsøgeren således mulighed for at få stillinger i højere lønklasser, hvorfor man — fordi der ikke blev gjort indsigelse eller indgivet klage — må gå ud fra, at alt er forløbet korrekt i forbindelse med disse udvælgelsesprøver. Det kan ikke herved anerkendes, at sagsøgeren har en beskyttelsesværdig interesse i at kunne opnå indplacering i en højere lønklasse under påberåbelse af ligebehandlingsgrundsætningen og under omgåelse af den fremgangsmåde, der er fastsat i vedtægten.

b) Det eneste relevante spørgsmål er herefter, om sagsøgeren under henvisning til den af Revisionsretten trufne

beslutning om indplaceringskriterierne og den praksis, om denne har resulteret i, kan gøre krav på en *indplacering på et trin i lønklasse A 6* i overensstemmelse hermed.

Sagsøgeren påberåber sig herved den principielle bestemmelse i tjenestemandsvedtægtens artikel 5, stk. 3, hvor det udtales:

»Tjenestemænd, der tilhører samme kategori eller samme tjenestegruppe, er undergivet de samme ansættelses- og karrierevilkår.«

Efter sagsøgerens opfattelse følger heraf en pligt til at anvende de samme kriterier på alle tjenestemænd, ikke kun ved ansættelsen, men også ved den senere udformning af karrieren, således at — som det er sket ved Revisionsretten — en gunstigere indplacering af tjenestemænd og øvrige ansatte, der kommer som nye udefra, ikke fører til, at tjenestemænd, der er blevet overflyttet fra Fællesskabets øvrige institutioner, bremses i karrieren. Sagsøgeren har særlig henvist til, at han har eksamen i økonomi med finansvæsen og bogføring som speciale, og at han ved sin tiltrædelse af tjenesten i året 1974 allerede havde tolv års faglig erfaring. Inden for rammerne af stillingsgruppen A 7/A 6 havde han således en bedre uddannelse og en større erfaring i bogføring end andre og bedre indplacerede tjenestemænd og var, hvad hans uddannelse angår, mere kvalificeret end 53 af de 65 tjenestemænd, der var betroet kontrolopgaver.

Revisionsretten har heroverfor især gjort gældende, at den ved sagsøgerens indplacering var bundet af tjenestemandsvedtægtens artikel 46; sagsøgerens situation kan altså ikke sammenlignes med situationen for tjenestemænd og øvrige ansatte, der indtrådte i tjenesten på grundlag af udvælgelsesprøver, der afholdtes af Revisionsretten, og som alene var omfattet af beslutningen af februar 1980. Desuden blev det under skriftvekslingen kun anført, at sagsøgeren med urette hævdede, at han rådede over en bedre uddannelse og større erfaring end nyansatte tjenestemænd i lønklasse A 6.

Vedrørende dette væsentlige stridspunkt i sagen må det givetvis anerkendes, at bestemmelsen i tjenestemandsvedtægtens artikel 5, stk. 3, hvor grundsætningen om *ligebehandling* kommer til udtryk, har en ganske særlig vægt for tjenestemandsretten. Sædvanligvis virkeliggøres den uden videre gennem anvendelsen af vedtægtens bestemmelser om karrierens forløb i enkeltheder, blandt andet gennem artikel 46, der gælder for forfremmelser, dersom karriererne ved deres begyndelse har været ens udformet. Det kan derimod forholde sig anderledes, når en nyoprettet institution fra Fællesskabets øvrige institutioner dels overtager personale, hvis karriere har været underlagt en bestemt praksis, dels nyansætter personale, hvorved indplaceringsregler kommer til anvendelse, der er selvstændige og *derfor* ikke fandt anvendelse ved de andre institutioner. Dersom det i en sådan situation viser sig, at virkeliggørelsen af formålet med artikel 5, stk. 3, forhindres derved, at man strengt holder sig til vedtægtens bestemmelser om karrierens forløb på den ene side og samtidig anvender mere generøse indplaceringskriterier på nyansatte på den anden side, så må bestemmelser som de i artikel 46 omhandlede efter min opfattelse vige for den herskende grundsætning om ligebehandling, der umiddelbart skal søges virkeliggjort gennem passende ændringer. Efter at revisionsretten havde indført en hidtil ukendt indplaceringspraksis for tjenestemænd og øvrige

ansatte, der indtræder i tjenesten som nyansatte udefra, kan den ikke over for tjenestemænd, hvis karriere er påbegyndt under ringere vilkår, påberåbe sig, at der for dem gælder stive vedtægtsbestemmelser, som skulle indebære, at der foreligger situationer, der ikke er sammenlignelige; tværtimod tilsiger hensynet til ligebehandlingen — hvorved det alene kommer an på opgaverne, ikke på, om en udvælgelsesprøve er bestået lige netop ved Revisionsretten — at der gennemføres en ændring af disses indplacering under hensyntagen til de nyindførte retningslinjer.

På den anden side tilkommer der sagsøgeren, der er indplaceret i lønklasse A 6, en opnormering i denne lønklasse, dersom kriterierne i beslutningen af februar 1980 anvendes. Afgørende er ifølge denne beslutning — hvis jeg har forstået det ret — den *faglige erfaring*, nærmere bestemt den, der er erhvervet, efter at eksamen er bestået, og som er vigtig for sagsøgerens ansættelse ved Revisionsretten og for varetagelsen af bestemte opgaver inden for hans tjenesteområde. Sagsøgerens nuværende indplacering kan derimod kun forklares med 6 års erfaring, der alle er erhvervet i Fællesskaberne. Dersom der var blevet taget hensyn til hans faglige erfaring inden hans indtræden i tjenesten — sagsøgeren taler her om tolv år, der kommer i betragtning — måtte han altså indplaceres i en højere lønklasse, især da det ikke er tænkeligt og heller ikke er blevet påstået, at denne faglige erfaring er af en sådan art, at den ikke kommer i betragtning ved Revisionsrettens indplaceringsbeslutning. Dette indtryk bekræftes da også af det allerede omtalte notat, der er blevet udfærdiget af det nævnte medlem af Revisionsretten, og som behandler det problem om forskelsbehandling, som sagsøgeren har rejst. I notatet kommer det klart til udtryk, at tjenestemænd og øvrige ansatte udefra i almindelighed har opnået en bedre indplacering end det var muligt for de tjenestemænd, der i medfør af tjenestemandsvedtægtens artikel 46 blev overflyttet fra andre institutioner. Med hensyn til lønklasse A 6 er der et grelt misforhold mellem sagsøgerens indplacering og andre tjenestemænds med åbenbart lignende funktioner, der i sin tid i øvrigt først var udnævnt på prøve. Jeg skal blot henvise til, at en ti år yngre tjenestemand på prøve fik samme indplacering som sagsøgeren, og at en anden, ligeledes ti år yngre tjenestemand på prøve blev tillagt to trin mere end sagsøgeren, hvilket i hvert fald ikke kan forklares med større faglig erfaring — om bedre universitetseksamener var der ikke tale. Desuden erindrer jeg om, at Revisionsrettens repræsentant under den mundtlige forhandling uden videre har indrømmet, at dersom beslutningen af februar 1980 var anvendelig på sagsøgeren, så ville han være blevet indplaceret to løntrin højere og ville således nu befinde sig på trin 5 af A 6.

Da sagen stiller sig således, og da Revisionsretten heller ikke har antaget det forslag, der indeholdes i notatet af juni 1980, om at søge en udligning gennem fortrinsstilling ved forfremmelse, kommer man efter min opfattelse ikke uden om at anerkende sagsøgerens synspunkt som berettiget, hvorefter en afhjælpning af indplaceringsforskellene skal opnås ved, at man anvender indplaceringskriterierne i beslutningen af februar 1980 på ham. Herved er det ganske vist ikke vores opgave at fastsætte sagsøgerens nærmere indplacering; dette tilkommer Revisionsretten, der i enkeltheder skal

vurdere sagsøgerens faglige erfaring og — dersom det kommer an herpå — hans eksamensbeviser. Vi kan derfor nøjes med — og sagsøgerens påstande går da heller ikke videre — at fastslå, at det var med rette, at sagsøgeren i foråret 1980 forlangte en ændring af sin indplacering, og at Revisionsrettens nægtelse af at foretage denne, og altså tillægge sagsøgeren en indplacering, der kan sammenlignes med nyansattes, ikke er holdbar.

2. Herefter skal endelig tages stilling til sagsøgerens påstand om at få tillagt *erstatning for den tjenstlige fejl*, som han mener kommer til udtryk i forskelsbehandlingen ved hans indplacering.

Sagsøgeren går her åbenbart videre end i de påstande, der allerede er behandlet. Som begrundelse for det af ham indtalte beløb (1 080 000 BFR) henviser han i stævningen til, at han siden sin indtræden i Revisionsrettens tjeneste har måttet lide tab i sine indtægter. Dersom han dengang var blevet indplaceret i stillingsgruppe A 4/A 5 — i lighed med kolleger med lignende opgaver — ville han igennem tre år have fået udbetalt omkring 30 000 BFR mere om måneden, hvilket giver det indtalte beløb. Han har i replikken opgjort beløbet på samme måde med hensyn til en nødvendig indplacering i A 6, løntrin 8, og har hved anført, at i det mindste denne indplacering er rimelig, eftersom Revisionsretten allerede før gennemførelsen af beslutningen af februar 1980 indplacerede nyansatte særdeles generøst.

På dette punkt kan jeg vanskeligt følge sagsøgeren, fordi jeg ikke kan indse, hvorledes man reelt skulle kunne begrunde en ændring af hans indplacering med virkning for tiden forud for hans ansøgning af februar 1980.

Regnet fra sagens anlæg fremkommer der et tidsrum på tre år, for hvilket sagsøgeren kræver efterbetaling af unddragne indtægter, idet det er hans synspunkt, at en højere indplacering havde været rigtig allerede forud for året 1978, altså før end han blev overflyttet til Revisionsretten, hvilket som bekendt skete i maj 1978. Man kan således med rette spørge, hvorledes Revisionsretten skulle kunne tillægge en udligning for en angivelig mangelfuld indplacering, som den på det tidspunkt på ingen måde havde ansvaret for.

Går man ud fra det tidspunkt, hvor sagsøgeren blev overflyttet til Revisionsrettens tjeneste, så følger det ganske vist at det synspunkt, der ligger til grund for hans krav, at der i sin tid er blevet gennemført en ukorrekt indplacering. Imidlertid er der ikke blevet fremdraget holdepunkter for, at hans overflyttelse ikke er sket forskriftsmæssigt. Det kan også anføres, at sagsørgeren, der dengang ikke bestred sin indplacering, ikke nu bør kunne opnå et lignende resultat gennem et erstatningssøgsmål.

Hvad endelig angår spørgsmål om, hvorvidt der efter gennemførelsen af en ny indplaceringspraksis var anledning til *tilbagevirkende* at ændre sagsøgerens indplacering, kan jeg kun fastslå, at der ikke er blevet anført noget tvingende til støtte herfor og især, at der ikke for en sådan undladelse kan rettes nogen bebrejdelse imod Revisionsretten for *tjenstlige fejl*.

Angående den indplacering, som sagsøgeren kræver under henvisning til kravet om ligebehandling, skal det i øvrigt i denne sammenhæng bemærkes, at man ikke kan gå ud fra, at der nødvendigvis skal ske indplacering i lønklasse *A 5*,

således som jeg allerede har forsøgt at vise det i første del af mit forslag vedrørende formalitetsspørgsmålet. Vi fik desuden heller ikke belæg for, at der nødvendigvis skulle ske en indplacering på *ottende trin* i lønklasse A 6. Det forholder sig tværtimod således, at *dette* spørgsmål ikke kan afgøres under sagen, men skal løses af Revisionsretten ved en vurdering af alle relevante omstændigheder.

Det må herefter fastholdes, at den nedlagte påstand om erstatning for tjenstlig fejl ikke kan anerkendes som berettiget. I det omfang, hvor der er tale om en forskelsbehandling ved sagsøgerens indplacering, gennemføres en passende udligning ved en ændring i indplaceringen, som det efter min opfattelse påhviler Revisionsretten at foretage. Med hensyn til påstanden om skadeserstatning kan det i givet fald antages, at en sådan ændring ikke først skal foretages fra sagens anlæg, men med virkning fra sagsøgerens ansøgning, og at den hermed forbundne efterbetaling af indtægter også omfatter en forrentning fra dette forfaldstidspunkt.

III — Jeg foreslår derfor i overeensstemmelse med sagsøgerens påstand, at det fastslås, at Revisionsretten er forpligtet til at ændre sagsøgerens indplacering med virkning fra maj 1980 under iagttagelse af kriterierne i beslutningen af februar 1980 og til at efterbetale de beløb, der fremkommer ved denne ændring, med renter 6 % fra beløbenes forfaldsdatoer. Da Revisionsretten herved i det væsentlige har tabt sagen, bør den tillige dømmes til at afholde sagens omkostninger.